

De Generale Synode der Geref. Kerken in Nederland

Donderdag 4 October—Woensdag 10 October.

VERZORGING VAN LEDEN VAN GEREFORMEERDE KERKEN IN INDONESIË.

De Cnossen las namens commissie II een rapport voor over een voorstel van de classis Batavia inzake de geestelijke verzorging van leden van Geref. Kerken in Indonesië.

Na enige discussie, waaraan werd deelgenomen door oud. C. C. de Vries, ds. F. de Vries, de praeses en ds. Cnossen, werd met algemene stemmen het volgende besluit genomen:

De Gen. Synode, kennis genomen hebbende van:

a. een voorstel van de classis Batavia om de geestelijke verzorging van de in Indonesië achterblijvende leden onzer kerken te doen geschieden of door de in Indonesië aanwezige missionaire dienaren des Woords, of telken jare voor een half jaar een leenpredikant naar Indië te zenden;

b. een schrijven van de kerk van Semarang tegen bovengenoemd voorstel van de classis Batavia, tevens inhoudende het verzoek aan de Synode om steun voor het beroepen van een eigen predikant, welk stuk mede-ontekend is door de praeses van de kerk te Djakarta;

c. een schrijven van de classis Appingedam, bevattende het verzoek aan de Synode om niet in te gaan op het voorstel van de classis Batavia;

overwegende:

a. dat, hetgeen door de classis Batavia en de kerk van Semarang wordt gevraagd, niet geschikt moet worden tot de competentie van de Synode te behoren;

b. dat het niet nodig blijkt te zijn, dat de Synode door op het verzoek of van de classis Batavia, of van de kerk van Semarang in te gaan, handelend optreedt inzake de arbeid van deze kerken onder haar leden, aangezien de classis Groningen, naar de begeerte van deze kerken, doet wat nodig is;

besluit:

1. niet te treden in de voorstellen van de classis Batavia;

2. van deze uitspraak kennis te geven aan de kerken van Batavia en Semarang en de classis Appingedam en Groningen.

DE HEER LETTINGA AANVAARDT ZIJN BENOEMING.

In de avondvergadering van Donderdag deed de praeses mededeling van een schrijven van de heer J. P. Lettinga, waarin deze mededeelde, dat hij zijn benoeming tot lector in de Hebreeuwse taal heeft aanvaard.

CORRESPONDENTIE MET BUITENLANDSE KERKEN.

De H. J. de Vries leest een rapport over een verzoek van de Geref. Kerk te Pretoria tot opening van correspondentie. De commissie stelt voor om te besluiten te voldoen aan het verlangen van deze Geref. Kerk in Zuid Afrika en de relatie van corresponderende kerken tussen deze kerk en de Geref. Kerken in Nederland aan te gaan.

Hierbij was gevoegd de wijze waarop deze relatie tot nader order zal worden onderhouden en een advies aan de Kerk van Pretoria, om, indien zij hulp behoeft, zich te wenden tot één of meer van de met haar corresponderende kerken in Nederland.

De commissie stelde voor te besluiten niet in te gaan op een verzoek van de classis Groningen, waarin deze doorgaf een advies van de kerk te Helpman om „de steunveriening voor de geestelijke bearbeiding der emigranten in breder verband te bezien“, daar er geen concreet voorstel is gedaan en de leden, die emigreren, zelf de consequenties moeten aanvaarden mede t.a.v. art. 28 N.G.B. Bovendien kan men zich wenden tot één of meer kerken in Nederland.

De Jongeling stemt tegen de vaststelling van de wijze waarop de relatie van corresponderende kerken zal worden onderhouden.

De Meester deelt de mening van de Jongeling, daar deze correspondentie niet kan worden opgehangen aan art. 86 K.O. Elke afzonderlijke kerk kan de gevraagde hulp verlenen.

De Visé staat achter de Jongeling en de Meester, omdat hij niet iets minder wil dan correspondentie, doch iets beters.

Bovendien liggen er nog besluiten van de Synode 1927 i.z. het optreden van predikanten van met onze kerken in correspondentie staande kerken in het buitenland.

Deze besluiten gaan verder dan de voorstellen die de commissie nu gedaan heeft. Er is correspondentie met de kerken in Helpman en Groningen en deze correspondentie is goed en vrij.

De H. J. de Vries draagt de overtuiging, dat liefde tussen man en vrouw niet benadeeld wordt door bepalingen van de burgerlijke overheid. Wij kennen de mensen nu nog, doch dat blijft niet zo en daarvoor zijn regelingen nodig. De regelingen, die de commissie voorstelt, zijn eenvoudiger dan de bepalingen van 1927. Art. 86 K.O. spreekt niet letterlijk over de correspondentie, doch heeft geen zin als er geen correspondentie is.

De Vink, voorzitter van de commissie, geeft een toelichting op de gedachtegang van de commissie. De huidige voorstellen kloppen niet op de vorige besluiten, doch het was de bedoeling om in dit concreet geval een bepaalde regeling vast te stellen, die niet zo stroef is.

Prof. Schilder adviseert in te voegen, dat hiernede vorige besluiten zijn vervallen. We moeten met de regelingen van correspondentie opnieuw beginnen en deze voor elk geval afzonderlijk vaststellen. Spr. had enkele bedenkingen tegen de voorstellen i.z. het verzoek van Helpman. We moeten wel iets doen.

De Vries zou het juist gevonden hebben wanneer de praeses had voorgesteld terug te komen op de besluiten t.a.v. de Can. Ref. Churches.

De Jongeling deed een amendement aan de hand om te lezen, dat de kerk van Pretoria zich om hulp kan wenden tot één van de zusterkerken in Nederland, i.p.v.

tot één van de met haar corresponderende kerken.

De behandeling moest om des tijds wil worden afgebroken.

DE KERKEN TREDEN IN CORRESPONDENTIE MET DE KERK VAN PRETORIA.

In de zitting van Vrijdag 5 October ging de synode verder met de behandeling van het verzoek van de Geref. Kerk te Pretoria om in correspondentie te treden met de Geref. Kerken in Nederland.

De rapporteur, ds. H. J. de Vries, beantwoordde de opmerkingen welke Donderdagavond gemaakt waren. Spr. wees er op, dat de commissie dezelfde gedragslijn had voorgesteld als in het geval van de Can. Ref. Churches. Het voorgestelde is heel eenvoudig. De voorgestelde correspondentie-omstandigheden is een daad van voorzichtigheid en van gemeenschapsbeoefening.

Wat betreft een gemaakte opmerking inzake het verzoek van de classis Groningen om de bearbeiding der emigranten in breder verband te bezien, zei spr., dat bij emigratie te weinig gelet wordt op de kerk in den vreemde. Groepsgewijze emigratie is aan te bevelen.

De Visé diende, mede namens de Jongeling, een voorstel in, bevattende een heel nieuwe regeling voor de z.g. correspondentie te gaan invoeren.

De F. de Vries vroeg of de synode zonder verzoek uit de kerken de oude regelingen wel af kan schaffen.

Prof. Schilder achtte dit geen bezwaar, daar de synode kan constateren, dat de bestaande regelingen in de praktijk niet meer bestaan.

De Vink vond het wel bezwaarlijk om alle bestaande regelingen zo maar te laten vervallen.

De Visé sloot zich aan bij het oordeel van prof. S. Ook de voorstellen van de commissie houden een laten vervallen van de oude regelingen in.

De Vink zei, dat de oude regelingen ook algemene bepalingen bevatten.

De Visé wilde gaarne deze zaak in de kerken laten rijpen. Toen hij merkte, dat de synode het beter vond zich momenteel te bepalen bij de voorstellen van de commissie, nam de Visé daarop het voorstel terug.

De voorstellen der commissie om correspondentie met de kerk in Pretoria aan te gaan, werden aanvaard; met 23 tegen 7 stemmen aangenomen en 1 onthouding.

De Visé, ds. Jongeling en ds. Doornbos verzochten aantekening, dat zij hadden tegengesteld. De Doornbos wilde bovendien schriftelijk zien vastgelegd, dat hij geheel gevolgen van dit besluit voor zijn persoonlijke verantwoording wenst te nemen.

De voorstellen t.a.v. het verzoek van de classis Groningen werden aanvaard met 26 tegen 3 stemmen en 3 onthoudingen.

DE BETREKKINGEN MET DE KERK VAN ARMADELE IN AUSTRALIË.

De rapporteur, ds. H. J. de Vries, las daarna een rapport voor met betrekking tot de Geref. Kerk te Armadele. Hieruit bleek, dat er aldaar broeders zijn, die zich afzonderlijk houden, daar zij de instituering te Armadele onjuist achten.

De commissie stelde voor om met de kerk te Armadele in correspondentie te treden.

De Drost vond het voorgestelde wel bezwaarlijk, daar we dan toch in feite gaan oordelen over de andere groep.

Oud. de Vries was ook niet zeker over de situatie te Armadele.

De H. J. de Vries zei, dat wij niet moeten oordelen over de ontstaansgeschiedenis van de kerk te Armadele. Wij oordelen alleen over de grondslag waarop men staat. Men heeft niet om correspondentie, doch wel om relatie gevraagd.

Oud. de Vries was niet overtuigd van de wettigheid van de kerkeraad te A.

De Jongeling wil het verzoek om correspondentie laten uitgaan van de kerk te A.

De rapporteur vond het een vreemd figuur van onze synode een appelplaats te maken voor buitenlandse broeders. We hebben alleen te vragen of we te doen hebben met een wettige kerk. Daarover bestaat bij spr. geen twijfel.

Spr. is er voor om de kerk te A. te verzoeken met ons in correspondentie te treden.

Het gewijzigde voorstel van de commissie om de kerkeraad te Armadele te verzoeken de relatie van corresponderende kerken aan te gaan, werd aangenomen met 16—13 stemmen en 2 onthoudingen.

De broeders ds. Visé, ds. Jongeling, ds. F. de Vries, ds. J. v. Dijk, ds. K. Drost, oud. Geertsema, oud. Immerzeel, ds. Doornbos en oud. De Vries verzochten aantekening dat zij er tegen zijn. De twee laatsten wilden daarbij vermeld zien, dat zij generiel gevolgen van dit besluit voor hun rekening wensen te nemen.

GEESTELIJKE VERZORGING VAN ONZE MILITAIRES.

De rapporteur, ds. Doornbos, las een rapport voor van genoemde commissie i.z. de geestelijke verzorging van militairen.

De commissie stelde voor niet de weg op te gaan om de overheid te verzoeken legerpredikanten, die door de kerk geïnstrueerd zijn, te erkennen, daar de ambtelijke verzorging van de leden der gemeente, ook wanneer die leden in militaire dienst zijn, moet worden verricht door de opzieners der gemeente. Deze mogen de verzorging niet laten verrichten door legerpredikanten, omdat legerpredikanten een onderdeel van het leger vormen, en het de kerken niet toekomt legerpredikanten te instrueren. De kerken moeten zich niet bemoeien met enig onderdeel van het leger, daar zulks in strijd is met art. 30 K.O.

De synode van Groningen 1946 heeft het instituut van legerpredikant niet aanvaard en de synode van Amersfoort 1948 heeft het niet opgeheven.

De Jongeling vroeg verduidelijking.

De Vink onderstreepte de conclusie van de commissie,

dat de synode gehoord heeft van medewerking van de legerautoriteiten.

De Janssen bevestigde dit eveneens.

De F. de Vries bracht de hoorders onder de aandacht, dat bij verblijf in het buitenland het wel moeilijk zal worden om de militairen op goede wijze een geestelijke verzorging te geven.

De Doornbos zei, dat voorzover hem bekend is, er bij de synode geen officiële klachten zijn ingekomen, dus zal de zaak daar wel in orde zijn.

De Schilder stelde enkele redactiewijzigingen voor.

Oud. Koolstra meende, dat de verwarring, die er onder ons heerst inzake het instituut van de legerpredikanten niet wordt weggenomen door deze voorstellen. Moet aan het instituut van legerpredikanten worden medegewerkt?

De Doornbos nam de redactiewijzigingen van de Schilder over.

De voorstellen van de commissie werden hierop met algemene stemmen aanvaard.

Zij luiden als volgt:

1. Niet te voldoen aan het verzoek van de kerkeraad van Voorburg, de classis 's-Gravenhage, de particuliere synode van Zuid-Holland 1951, dat de kerken zich gemeenschappelijk tot de Hoge Overheid wenden, opdat zodanige voorzieningen worden getroffen, dat de kerken door middel van haar predikanten haar roeping ten aanzien van haar leden in militaire dienst zonder bezwaar kunnen vervullen en vervallen te verklaren alle voorgaande besluiten van generale synoden, waarin het instituut van legerpredikant wordt aanvaard.

2. Niet te voldoen aan het verzoek van de kerkeraden van Assen en Dalen, om uit te spreken, dat de besluiten van Groningen 1946 zijn te onderhouden, omdat deze besluiten immers van kracht zijn; en evenmin te voldoen aan hun verlangen om een uitlating van de commissie tot steun aan de classis Batavia te weerspreken, daar deze commissie niet door de generale synode is benoemd.

HET „P.I.T.“.

De Lok las een schrijven voor van de tijd. secretaris van het Prot. Interkerkelijk Thuisfront. (P.I.T.), met verzoek om medewerking aan het P.I.T.

De commissie stelde voor hieraan niet te voldoen, daar de arbeid, die gedaan wordt in en vanwege het P.I.T., niet behoort tot de competentie ener Gen. Synode.

Besloten werd aan het verzoek van het P.I.T. niet te voldoen, daar het deelnemen aan de arbeid, zoals die gedaan wordt door het P.I.T. niet tot de taak der kerken behoort.

Dit besluit werd genomen met 2 stemmen tegen. Vrijdagmiddag werden er commissievergaderingen gehouden, waarna de zittingsweek gemeenschappelijk werd besloten.

Wijzigingen Handboek 1951

(Om tijd en onnodige moeite te besparen, verzoekt de Redactie berichtjes voor deze rubriek rechtstreeks naar de administratie in Goes te zenden.)

- Biz. 8 TEN BOER, Predikant: ds. A. R. Bosman. (116)
- Biz. 10 GRONINGEN, ds. C. Stam woont thans: Hoogedier A 36b. Tel. 31737. (117)
- Biz. 17 SCHOUWERELJL. Vacant. (118)
- Biz. 19 CLASSIS WARFFUM, Zondingsdeputaat: ds. J. H. v. d. Hoeven, Sec. deput. vac. beurten: ds. B. van Riet, Deputaat N.O.P. wordt opgeheven. Kerkvisitatores: ds. H. Venema en ds. J. v. d. Wielen, primi; ds. D. v. Houdt, sec. (O. deel). Subscriba: ds. J. v. d. Wielen, Examinator Kerkgesch. en inhoud H.S.: ds. H. Venema. (119)
- Biz. 35 VALTHERMOND, Postrekening van ds. J. de Feijter: 552808. (120)
- Biz. 35 VEENDAM, Adres kerkeraad: B. Smit, Kerkstraat 39a. Tel. 11. (121)
- Biz. 43 KAMPEN, ds. J. O. Mulder woont: Burgwal 69. Postr. 532322. (122)
- Biz. 56 AMERSFOORT, Adres kerkeraad: G. Grasdijk, St. Ansfidusstraat 13. Diaconie: penningm.: R. Koning, 't Stort-Zuid 66 (Tel. 3775), Secr. Militaire Commissie: M. S. Groenendaal, Aidagondestraat 97. (123)
- Biz. 59 DOORN, Adres kerkeraad: G. Kraan, Dorpsstraat 26. Tel. K 3430—2553. (124)
- Biz. 65 WORMERVEER, Adres kerkeraad: W. Dijkens, Floresstr. 12. Penn. meester diaconie: A. v. d. Ley, Hogeweg 6, Tel. 82125. (125)
- Biz. 67 BEVERWIJK, Het adres kerkeraad, vermeld onder nr 108 (De Ref. 8.9.51), is onjuist. Het blijft: ds. N. Bruin, Adres diaconie wordt: W. Koning, Noorderweg 13. (126)
- Biz. 68 HEEMSTEDE, Adres kerkeraad: G. Vos, Zandvoortselaan 41. (127)
- Biz. 72 GORINCHEM, Vacant. Adr. diaconie: J. Troost, Kriekenmarkt 7. (Eveneens adres voor schippers). (128)
- Biz. 81 BARENDRECHT, Deze kerk is i.v.m. het gecombineerd beroepen met Pernis, overgegaan naar de classis Schiedam. (129)
- Biz. 82 BOLNES en SLIKERVEER, Predikant is: ds. C. v. Kalkeren, Ringdijk A 76, Bolnes. Telefoon K 1896—305. Postr. 107162. (130)
- Biz. 83 ROTTERDAM-CENTRUM, Adres diaconie: M. v. Driel, Gordelweg 72c, Rotterdam-N. (131)
- Biz. 85 ROTTERDAM-ZUID, Adres diaconie: T. H. Ottink, Asterstraat 21b. (132)
- Biz. 86 IJSSELMONDE, Predikant: ds. C. v. Kalkeren te Bolnes. Adres kerkeraad: C. de Jong, C. D. Tuinenburgstraat 252. (133)
- Biz. 87 OVERSCHIE, Adres kerkeraad: H. H. Verlinde, Krommelaan 1, Tel. K 1800—81146. (134)
- Biz. 88 VLAARDINGEN, Penn. meester kerk: K. Torn, Hogelaan 2. Penn. meester diaconie: H. v. d. Schee, Oranjelaan 50, Kerkdiensten: Zaal „Harmonie“, Schiedamsneweg, om 10 en 5 uur. (135)

Dinsdagmorgen is de synode te Kampen de zevende zittingsweek ingegaan.

De volgende broeders bleken vervangen te zijn: Oud. Bouwman door Oud. L. P. Laning van Groningen. Oud. Kooistra door Oud. A. Schilstra van Huizinga. Oud. Irmers door Oud. P. Rooze van Hillegersberg. Oud. van Helden door Oud. J. C. Douw van Zoutelande. Oud. van Gelder door Oud. K. Boersma van Enschede. De praeses wenste prof. Deddens geluk met het huwelijk van diens tweede zoon.

INGEKOMEN STUKKEN.

Ingekomen was een verzoek van de kerkeraad te Zwolle om gehoord te mogen worden (in de zittingen der synode) in zendingzaken, die nog behandeld zullen worden.

De den Boeft vond dat eventueel dan ook Drachten gehoord zal moeten worden.

De Praeses deelde namens het moderamen mede, dat dit college voorstelde aan het verzoek van Zwolle te voldoen, echter alleen indien het punten betreffen waar- bij de commissie niet in overeenstemming is met de kerk van Zwolle of wanneer bepaalde voorgestelde besluiten het werk van de zending kerk zouden bemoeilijken.

Brieven waren binnengekomen van de kerken te Hil- versum, Bunschoten-Spakenburg en Oud-Loosdrecht i.z. het studentenpreken.

Deze brieven waren niet alleen na sluitingsdatum ont- vangen, doch bovendien achtte de Synode het ongewenst om gedurende de zitting der Synode over allerlei zaken met de kerken te gaan corresponderen.

Het Ned. Bijbelgenootschap deed mededeling van het binnenkort verschijnen van de nieuwe bijbelvertaling. Gevraagd werd een afgevaardigde te benoemen die de nieuwe vertaling in ontvangst kan nemen.

Op voorstel van prof. Schilder werd besloten de praeses

van de door deze synode aan te wijzen roepende kerk voor de volgende synode op te geven als adres waarheen de nieuwe vertaling gezonden kan worden.

Verder deelde de praeses nog mede van de synode der gebonden kerken het boek „Opdat wij niet vergeten“ ontvangen te hebben.

Hierna kwam aan de orde het rapport inzake de correspondentie met de Hoge Overheid. Deze zaak werd in comité behandeld, waarna de commissies vergaderden.

SAMENWERKING IN DE ZEN- DINGSARBEID.

In de vergadering van Dinsdagavond kwam aan de orde een rapport van Commissie II betreffende de samen- werking met de Zending Kerk(en). Enkele broeders van de Zending Kerk Zwolle waren ter synode aan- wezig en werden door de praeses welkom gebeten.

De Jongeling las het rapport van commissie II voor. Voorgesteld werd

overwegende

a. dat de kerken in christelijke vrijheid haar zendings- roeping hebben te vervullen;

b. dat de zendingsoorde, die deze vrijheid veelszins belemmerde, is opgeheven.

Te besluiten

a. inzake samenwerking van kerken of kerkelijke ressoren met de zending kerken geen uitspraak te doen. b. de mededelingen der kerkelijke vergaderingen i.z. samenwerking met de zending kerken ter kennis te brengen van de Zending Kerken.

De Schilder stelde de praesalabele vraag of niet eerst algemene bepalingen vastgesteld moeten worden.

De den Boeft zei dat een algemene bepaling op dit punt de bevoegdheid raakt, die de meerdere vergadering heeft op de kerkeraaden. In Groningen heeft men echter

al zelfstandig een predikant beroepen voor W.-Borneo.

De Vink vond dat deze zaak toch in behandeling moet komen en z.i. is het wachten op alg. bepalingen niet nodig.

De Meester was van mening, dat we alvast met het rapport moeten beginnen, dan blijkt vanzelf wel of we nadere bepalingen nodig hebben.

De van Dijk vond het beter om eerst te beslissen of we wel of niet algemene bepalingen moeten hebben.

Oud. Troostheide merkte op, dat bij de behandeling vanzelf wel blijken zal of er algemene bepalingen nodig zijn.

De Visser was van mening, dat we de weg, die br. Troostheide wees, moeten opgaan.

De Schilder vond het toch nodig eerst uit te spreken of er algemene bepalingen dienen te komen. Als we eerst de onderdelen behandelen, dan moet bij elk onderdeel eerst de algemene kant bezien worden.

De rapporteur ds Jongeling was van mening, dat we zonder algemene bepalingen kunnen en de vrijheid van de kerken ten volle moeten honoreren.

De Visser vond, dat de zaak, die ds Schilder stelde niet praesalabel is, hetgeen ds Schilder ontkende.

Na enige discussie ging ds Schilder accoord met de orde van behandeling. Hierop kwam het rapport in be- spreking.

De Schilder vreesde dat door maar twee overwegingen te noemen een verkeerd dilemma gesteld kan worden, n.l. geen regelingen d.i. kerkelijke vrijheid of wel regelingen en d.i. hiërarchie. Daarom moet er bij, dat over- wogen is, dat er geen noodzaak noch mogelijkheid is voor verdergaande regelingen.

Een regeling van het kerkverband behoeft de vrijheid van de kerken niet te belemmeren.

De Vink zei, dat de P.S. van Utrecht gevraagd heeft om de samenwerking effectief te maken door de particulier synodale verbanden. In hetgeen nu voorgesteld is wordt niet voldoende aandacht geschonken aan de voorstellen van de kerken.

De F. de Vries deelde mede dat de P. S. van Zuid-Holland reeds in 1950 besloten heeft de kerk van Zwolle te blijven steunen. Er moet ook geantwoord worden op de vraag uit één van de kerken of er nog financiële verplichtingen zijn t.a.v. de arbeid op Soemba.

De Jongeling beantwoordde de sprekers. Op de vraag van één van de kerken waarop ds de Vries doelde wordt in het rapport wel ge- antwoord.

Niemand kan een Kerk dwingen voor een bepaalde zendingsarbeid bij te dragen. Hierover is overleg nodig.

Er is wel voldoende aandacht geschonken aan de voorstellen van de kerken omdat in het nu voorgestelde de zaak zelve der voorstellen is inbegrepen.

Aan ds Schilder antwoordt de rapporteur dat we niet in 't algemeen kunnen stellen dat bij het vaststellen van een regeling de vrijheid van de kerken wordt aangetast.

In dit geval is het echter zo dat bij het vaststellen van regelingen de synode een heerschappij voert die haar niet toekomt. De synode mag in de samenwerking geen enkele kerk binden. Voor wanorde behoeven we voorhands niet te vrezen. Niet elke kerk zal op eigen gelegenheid een zending gaan uitzenden.

De synode kan ook de kerken niet binden aan particuliere res- sorten.

Ten slotte is aangenomen (met 16—13 stemmen) een voorstel ds H. J. Schilder, waarin werd voorgesteld, dat, indien kerken zich met andere willen verbinden om zending te drijven, zij dit zoveel mogelijk zullen doen met erkenning van en in aansluiting aan de indeling in ressoren, voor het kerkverband aanvaard. Indien kerken recht en reden menen te hebben van deze regel af te wijken, zullen zij dit niet doen zonder overleg met de meerdere vergaderingen van het classicaal of particulier-synodaal ressort waartoe zij behoren.

VERSCHEENEN:

OM WOORD EN KERK deel III

door Prof. Dr K. SCHILDER

Dit derde deel geeft in de eerste plaats een nieuwe druk van een der eerste en reeds lang uitverkochte publicaties van deze auteur:

KERKTAAL EN LEVEN

Het werk bevat de volgende hoofdstukken:

1. De Kerk en de Taal; 2. Vroegere kerktaal: „Tale Kanaäns“; 3. Hedendaagse kerktaal; 4. Bijbelsche gegevens; 5. Roomsche praktijk; 6. De vrijmaking van de Taal der Kerk.
- In dit werk wordt o.m. gehandeld over typerende verschijn- selen van de tale „Kanaäns“; Excessen; „Uitjowen“; Vrijheid geen gebondenheid; De Pinksterles; Jezus en het Arameesch; Paulus en de „ideoten“; Voorbeeld van N.T. en zending; Rome en de dode Taal; Christelijke vrijheid; Geen „kunsttaal“; geen Statenbijbel-nederlands; Bijbeltaal?

Een onderwerp van grote actualiteit, ook voor vandaag nog nieuw.

Voorts bevat dit werk de volgende studies:

Geloof en Religie - Tegenstrijdigheden in den Bijbel - Darbisten

Er zal weer veel vraag zijn naar dit werk. Onze abonnees van de R.B.-SERIE kregen het toegezonden voor het luttel bedrag van f 2.90. Een spotprijs. Vrij in de handel kost dit werk f 5.—

Wie thans abonnee wordt, zal het werk terstond worden toegezonden, plus het reeds ver- schenen werk, dat een uitstekende pers had:

GESCHIEDENIS ENER MARTELAARSKERK door Prof. Chambon.

Even een rekensommetje!

De vier boeken, welke in deze jaargang verschijnen, zijn:

1. De geschiedenis ener Martelaarskerk door Prof. J. Chambon . . .	f 2.90	f 5.50
2. Om Woord en Kerk, deel III door Prof. Dr K. Schilder . .	„ 2.90	„ 5.—
3. Heilige Geschiedenis door Prof. Dr S. Greijdanus .	„ 2.90	„ 5.50
4. Augustinus, door J. Geelhoed, met een inleidend woord van Prof. P. Deddens	„ 2.90	„ 5.50
	f 11.60	f 21.50

Abonnees op de R.B.-Serie ontvangen dus tegen de prijs van f 11.60 een boekwaarde van f 21.50 oftewel een voordeel van f 9.90. En de boeken die men ontvangt, zijn van grote geestelijke en culturele waarde. Een boek uit de R.B.-Serie grijpt ge herhaaldelijk uit Uw kast; zij behouden hun waarde, niet slechts voor U maar ook voor Uw kinderen. De boeken zijn stevig gebonden en smaakvol afgewerkt.

U kunt U abonneren bij Uw boekhandel of rechtstreeks bij de Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES - Giro 36000

AVONDMAALSTELLEN - DOOPBEKKENS

W. Chr. den Hengst, Slotlaan 42, Zeist - Tel. 2298

Hebt U al besteld het mooie boek van

Ds D. VAN DIJK van Groningen:

GIJ ZIJT GODS MEDEARBEIDERS?

Deze herdruk voorziet in een behoefte. Alle jonge mensen van Gereformeerde belijdenis moet het in handen gegeven worden. Het is een boek voor verloofden, jong-gehuwen, en ook voor ouders en opvoeders. Het behandelt de moeilijke en kritieke periode van het jeugdleven, waarin zoveel zich ten goede of ten kwade wenden kan. Het werk is uitstekend uitgevoerd, in mooie band en op prima papier gedrukt. Een uitstekend verjaardagsgeschenk. De christelijke pers is unaniem vol lof.

De prijs is slechts f 4.50.

Verkrijgbaar bij de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgevers:

Oosterbaan & Le Cointre N.V. te Goes - Giro 36000

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.

Reformatie f 3.75

Catechismus f 2.35

Alle toezendingen onder rembours.

Zalmstraat 1 - Scheveningen

EEN GESCHENK

voor Vader, Broer of Verloofde

Niets passender dan een abonne- ment op de R.B.-SERIE. Vier boeken, gebonden voor den halven prijs, te bestellen bij Uw boekhandel of bij de uit- gevers

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes.